

Literatuurlijst Bijbelwetenschappen

Deze lijst heeft bepaald niet de pretentie volledig te zijn. Ik noem Bijbelgetrouwe en conservatieve literatuur op het gebied van de Bijbelwetenschap en dan nog is de lijst niet uitputtend. Dit vanuit de gedachte dat je via de hier genoemde literatuur verder je weg vindt. Niet alle genoemde titels zijn nog nieuw verkrijgbaar, maar via internet zul je ze altijd kunnen verkrijgen.

Dr. P. de Vries

Bijbelse encyclopedieën en theologische woordenboeken

The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible (vijf delen, zeer uitgebreid en zeer de moeite waard) (Zondervan)

New International Dictionary on Old Testament Theology and Exegesis (vijf delen) (Paternoster Press/Zondervan) (Het eerste deel bevat een zeer goede inleiding over hermeneutiek en exegese)

New International Dictionary on New Testament Theology (drie delen) (Paternoster Press/Zondervan)

Mijn advies is van de hieronder genoemde inleidingen er twee uit de genoemde lijst zowel op het gebied van OT als NT aan te schaffen (en te lezen)

Hermeneutiek

Andreas J. Köstenberger en Richard D. Paterson, *Invitation to Biblical Interpretation: Exploring the Hermeneutical Triad of History, Literature, and Theology*, Kregel Academic & Professional; ISBN 978-0-8254-3047-3.

Dan McCartney en Charles Clayton, *Let the Reader Understand*, tweede herziene dr., Presbyterian & Reformed Publishing Co., Phillipsburg, New Jersey 2002; ISBN 0-87552-516-Grant R. Osborne, *The Hermeneutical Spiral: A Comprehensive Introduction to Biblical Interpretation*, Revised and Expanded, Illinois 2006. (zeer uitgebreid)

Gerard Maier, *Biblical Hermeneutics*, Engelse vertaling Robert Yarbrough, Crossway Books, Wheaton, Illinois 1994; ISBN 0-89107-767-7 (zeer goed) (Voor een recensie; zie mijn weblog)

Schriftgezag

Donald Carson, *Collected Writings on Scripture*, IVP, Nottingham 2010.

Sinclair Ferguson, *The Mouth of God* (Banner of Truth (Op mijn weblog vind je een recensie)

John Frame, *The Doctrine of the Word of God: A Theology of Lordship*, volume 4, Presbyterian & Reformed Publishing Co., Phillipsburg, New Jersey 2010 (voor een recensie; zie mijn weblog).

Roger Nicole, *Standing Forth. Collected Writings of Roger Nicole* (bundeling van artikelen, een belangrijk deel ervan is over het Schriftgezag), Mentor, Fearn 2007.

P. de Vries, *Het onfeilbare Woord*, Kampen 1991. Daarin wordt in literatuuropgaven naar andere literatuur verwezen

Paul Wells, *Taking the Bible at its Word*, Christian Focus, Fearn 2013. (recensie op mijn weblog)

Inleiding OT

Eugene H. Merrill, Mark F. Rooker en Michael A. Grisanti, *The World and the Word: An Introduction to the Old Testament*, Broadman & Holman Publishers, Nashville, Tennessee, 2011 ISBN 978-0-8054-4031-7; hb. 606 pp.; prijs \$44,99. (zeer handzaam)

R.K. Harrison, *Introduction to the Old Testament*, Eerdmans 1969 (de uitgebreidste conservatieve inleiding; zeer de moeite waard)

Horace D. Hummel, *The Word Becoming Flesh: An Introduction to the Origin, Purpose and Meaning of the Old Testament* door, uitgave Concordia Publishing House, St. Louis, Missouri 1979; ISBN 0-570-03273-3; pb. 679 pag. Prijs \$39,99.

Horace D. Hummel is een oudtestamenticus behorend tot de Lutheran Church, Missouri Synod, een orthodox-lutherse kerk in de VS. *The Word Becoming Flesh* is een bijbelgetrouwe inleiding op het Oude Testament. De auteur geeft schetsen van de inhoud, datering, auteurschap van de boeken van het Oude Testament. Hij begint met een brede algemene inleiding. Ook aan de boeken van de grote profeten en aan de wijsheidsliteratuur gaan brede inleidingen vooraf.

R. Reed Lessing en Andrew E. Steinmann, *Prepare the Way of the Lord: An Introduction to the Old Testament*, Concordia Publishing House, St. Louis, Missouri 2014; ISBN 978-0-7586-2832-9; hb. 559 pp., prijs \$49,99.

R. Reed Lessing en Andrew E. Steinmann schreven een inleiding op het Oude Testament. Deze oudtestamentici behoren tot de Lutheran Church Missouri Synod, een zogenaamde mainline church die vasthoudt aan haar confessionele wortels. Hun inleiding kenmerkt zich door twee zaken. Dat is allereerst dat de auteurs maximaal recht wensen te doen aan het zelfgetuigenis van het Oude Testament. Dat blijkt niet in de laatste plaats bij de bespreking van de Pentateuch, Jesaja en Daniël. Daarnaast heeft hun inleiding sterk het karakter van een theologische weergave van de oudtestamentische Bijbelboeken. Zowel aan de eigenheid van het Oude Testament wordt recht gedaan als aan het feit dat het Oude Testament aangelegd is op het Nieuwe Testament. Bij elk oudtestamentisch bijbelboek vinden we een hoofdje ‘zonde en genade’ en een over de plaats van Christus in het betreffende bijbelboek.

Ik noem nog een aantal conservatieve inleidingen op het OT

R.B. Dillard en T. Longman III, *An Introduction to the Old Testament* (Apollos)

E.J. Young, *An Introduction to the Old Testament* (Eerdmans)

Bill T. Arnold en Bryan E. Beyer, *In ontmoeting met het Oude Testament*, Heerenveen 2008.

Inleiding NT

Andreas J. Köstenberger, L. Scott Kellum en Charles L. Quarles, *The Cradle, the Cross and the Crown: An Introduction to the New Testament*, & Holman Academic, Nashville, Tennessee 2009, ISBN 978-0-8054-4365-3; hb. 954 pp.

Craig L. Blomberg, *Jesus and the Gospels*, second edition, Apollos, Nottingham 2009.

Craig L. Blomberg, *From Pentecost to Patmos*, Apollos Nottingham 2006.

D.A. Carson en Douglas J. Moo, *An Introduction to the New Testament*, Nottingham 2005.

Donald Guthrie, *New Testament Introduction*, second edition, InterVarsity Press, London 1964.

Donald A. Hagner, *The New Testament: a Historical and Theological Introduction*, Baker Bookhouse, Grand Rapids, Michigan 2012.

David A. DeSilva, *An Introduction the New Testament. Contexts, Methods & Ministry Formation* InterVarsity Press, Downers Grove, 2004.

J. Gresham Machen, *The New Testament: An Introduction to Its Literature and History*, reprint Banner of Truth, Edinburgh 1997 (zeer handzaam om bij een van de andere inleiding te nemen)

Canon van het Oude Testament

R. Beckwith, *The Old Testament Canon of the New Testament Church*, Londen 1985 (SPCK)

Canon van het Nieuwe Testament

F.F. Bruce, *The Canon of Scripture*, Leicester 1988 (IVP)

Michael J. Kruger, *Canon Revisited: Establishing the Origins and Authority of the New Testament Books*, Crossway Books, Wheaton, Illinois 2012. (Er staat een recensie op mijn weblog),

Michael J. Kruger, *The Question of Canon: Challenging the status quo in the New Testament Debate*, Apollos, Nottingham 2013. (Er staat een recensie op mijn weblog)

Archeologie en geschiedenis van de oudtestamentische tijd

Alfred J. Hoerth, *Archeology & the Old Testament*, tweede dr., uitgave Baker Publishing Group 2009; ISBN 978-0-8010-1129-0; 447 pp.

David M. Howard Jr. en Michael A. Grisanti (red.), *Giving the Sense: Understanding and Using Old Testament Historical Texts*, Grand Rapids, Michigan 2003. (belangrijk boek over de historische betrouwbaarheid van de oudtestamentische geschiedenissen)

Iain Provan e.a, *A Biblical History of Israel*, Louisville, Kentucky 2003

K.A. Kitchen, *On the Reliability of the Old Testament*, Grand Rapids, Michigan 2003. (Een pleidooi van een Egyptoloog om de historische informatie van het Oude Testament serieus te nemen ook als het gaat om Gen. 1-11).

Eugene H. Merrill, *Kingdom of Priests: A History of Old Testament Israel*, Baker, Grand Rapids 2008.

Profeten

Gary V. Smith, *Interpreting the Prophetic Books: An Exegetical Handbook*, Kregel Academic 2014.

Geschiedenis van de nieuwtestamentische tijd

Paul Barnett, *Jesus & the Rise of Early Christianity: A History of New Testament Times*, Downers Grove, Illinois 1999.

E. Fergusson, *Background of Early Christianity* (Eerdmans)

Eckhard J. Schnabel, *Early Christian Mission*, twee delen, Downers Grove, Illinois/Nottingham, U.K. 2004

Ben Witherington III, *New Testament History: A Narrative Account*, Grand Rapids, Michigan 2001.

Jezus en de evangeliën

Richard Bauckham, *Jesus and the Eyewitnesses: The Gospels as Eyewitness Testimony*, Eerdmans Publishing Co., Grand Rapids, Michigan/Cambridge 2006; ISBN 978-0-8028-3162-0; (voor bespreking zie <http://drpdevries.blogspot.com>)

Richard Bauckham, *Jesus and the God of Israel: 'God Crucified' and Other Studies on the New Testament's Christology of Divine Identity*, Authentic Media, Milton Keynes 2008; ISBN 978-84227-538-2

Bauckham toont met de stukken aan dat in vrijwel alle boeken van het Nieuwe Testament Jezus in die zin als Heere wordt getekend dat Hij opgenomen is in de identiteit van Hem Wiens naam in het Oude Testament JHWH luidt of zoals we dat in de Statenvertaling lezen HEERE. Dat betekent niet dat afbreuk werd gedaan aan het joodse monotheïsme maar dat de Heere Jezus werd gezien als behorend bij de identiteit van God Zelf. Hem mag en moet dezelfde eer toegekend worden als de Vader. De nieuwtestamentische lofprijzingen laten dit ons duidelijk zien. In de synoptische evangeliën wordt al duidelijk dat Hem het laatste oordeel dat aan God Zelf toekomt wordt toevertrouwd.

Alfred Edersheim, *Life and Times of Jesus the Messiah* (Eerdmans) (een klassiek werk van een Joodse christen uit de negentiende eeuw)

J. Gresham Machen, *The Virgin Birth of Christ* (een klassiek werk)

Mark. L. Strauss: *Four Portraits one Jesus* (over de vier evangeliën) (Zondervan)

Zeer lezenswaardige inleiding over de vier evangeliën

Ook de boeken van paus Benedictus XVI over Jezus zijn aan te raden. Hier en daar merk je de rooms-katholieke sacramentsvisie en de rooms-katholieke visie op natuur en genade.

Bijbelse theologie

W. Kaiser, *The Promise Plan of God* (Zondervan)

J. Murray, *Collected Writings* (De auteur was dogmaticus. Hij laat echter de dogmatiek sterk vanuit de exegese opkomen. Vandaar dat zijn werken hier genoemd worden) (Banner of Truth)

Jeremy R. Treat, *The Crucified King: Atonement and Kingdom in Biblical and Systematic Theology*, Zondervan, Grand Rapids, Michigan 2014 (zeer waardevolle monografie over de relatie tussen verzoening en koninkrijk)

G. Vos, *Biblical Theology* (Banner of Truth)

Geerhardus Vos was de eerste hoogleraar bijbelse theologie verbonden aan Princeton Theological Seminary. Hij wenste op gereformeerde wijze wat betreft Schriftbeschouwing bijbelse theologie te beoefenen. Hoewel van oudere datum zijn zijn werken nog altijd van groot belang.

Thomas R. Schreiner, *The King in His Beauty*, Grand Rapids, Michigan 2010.

Oude Testament

T. Desmond Alexander, *From Paradise to the Promised Land*, Carlisle/Grand Rapids, Michigan, 2002.

Paul R. House, *Old Testament Theology*, Downers Grove, Illinois 1998.

W. Kaiser, *Towards an Old Testament Theology* (Zondervan)

W. Kaiser, *Towards an Exegetical Theology* (Zondervan)

Eugene H. Merrill, *Everlasting Dominion* (Broadman and Holman) (verplichte literatuur bij HHSBT1)

Nieuwe Testament

D. Guthrie, *New Testament Theology* (I.V.P.)

Frank Thielman, *Theology of the New Testament*, Grand Rapids, Michigan 2005.

George Eldon Ladd, *New Testament Theology*, Lutterworth Press

Howard Marshall, *New Testament Theology*, Downers Grove Illinois 2004 (in genadeleer armiaans)

Andreas J. Köstenberger en Michael J. Kruger, *The Heresy of Orthodoxy: How Contemporary Culture's Fascination with Diversity Has Reshaped Our Understanding of Early Christianity*, Crossway Books, Wheaton, Illinois 2010; ISBN 978-1-4335-0143-2

(zeer belangrijk boek; ik schreef en recensie op mijn weblog)

Thomas Schreiner, *Magnifying God in Christ*, Grand Rapids Michigan 2008. (de auteur is een gereformeerde baptist)

G. Vos, *The Self Disclosure of Jesus* (Presbyterian and Reformed Publishing Co)

G. Vos, *The kingdom and the Church* (Presbyterian and Reformed Publishing Co)

G. Vos, *Pauline Eschatology* (Presbyterian and Reformed Publishing Co)

G. Vos, *Redemptive History and Biblical Interpretation* (Presbyterian and Reformed Publishing Co).

Ben Whiterington III, *The Indelible Image: The Theological and Ethical Thought World of the New Testament: Volume One. The Individual Witnesses* IVP Academic, Downers Grove, Illinois 2009; ISBN 978-978-8308-3861-5

Ben Whiterington III, *The Indelible Image: The Theological and Ethical Thought World of the New Testament: Volume Two. The Collective Witness* by Ben Witherington III, IVP Academic, Downers Grove, Illinois 2010; ISBN 978-978-8308-3862-2

(Een recensie van deze twee delen is op mijn weblog te vinden)

Bij Uitgeverij Zondervan verschijnt een serie over de theologie van het NT. Er zijn inmiddels delen uit over Markus, Lukas en Handelingen, de Johanneïsche geschriften en 1 en Petrus en Judas. Deze serie is de moeite waard.

De theologie van Paulus

D.A. Carson, Peter T. O'Brien en Mark A. Siefred (red.) *Justification and Variegated Nomism* (twee delen), Tübingen 2001.

E. Earle Ellis, *Paul's Use of the Old Testament* (Baker)

Wesley Hill, *Paul and the Trinity: Persons, Relations, and the Pauline Letters* (Grand Rapids: Eerdmans Publishing Co., 2015)

S. Kim *The Origin of Paul's Gospel* (Eerdmans)

J Gresham Machen, *The Origin of Paul's Religion* (Eerdmans) (klassiek werk)

John Piper, *The Future of Justification* (Crossway Books)

John Piper, *The Justification of God* (over Rom. 9-11) (Baker Academic)

John B. Polhill, *Paul and his Letters* (Broadman & Holman)

Robert L. Reymond, *Paul Missionary Theologian* (Mentor)

Thomas A. Schreiner, *Paul: Apostle of God's Glory in Christ*, Grand Rapids, Michigan 2001.

Stephen Westerholm, *Perspectives Old and New on Paul: The "Lutheran" Paul and His Critics*, Grand Rapids, Michigan 2004.

Cornelis P. Venema, *Getting the Gospel Right: Assessing the Reformation and New Perspectives on Paul*, Edinburgh 2006.

De theologie van Johannes

Phillip E. Bartholomä, *The Johannine Discourses and the Teaching of Jesus in the Synoptics* (Tübingen: Franke Verlag, 2012)

Paul A. Rainbow, *Johannine Theology: The Gospel, the Epistles and the Apocalypse* (Downers Grove: IVP, 2014)

Commentarenreeksen

Apollos Old Testament Commentary (Nog maar vijf delen uit; niet geheel vrij van Schriftkritiek, maar wel conservatief) (IVP)

Baker Exegetical Commentary on the New Testament (Baker) (niet elk deel heeft hetzelfde niveau, maar een uitstekend commentaar)

Concordia Commentary (Concordia Publishing House) (exegetische verantwoord en heeft ook devotionele spits; voor mij staat deze reeks bovenaan; geeft voorafgaande aan de uitleg uitvoerige filologische opmerkingen)

Geneva Serie Commentary (commentaren uit de zestiende tot de negentiende eeuw, sommigen meer uitleggend, anderen sterk stichtelijk) (Banner of Truth)

W. Hendriksen, *New Testament Commentary* (op de evangeliën en de brieven van Paulus) (Banner of Truth) (gaat iets dieper dan de Korte Verklaring)

C.F. Keil en F. Delitsch, *Commentary in the Old Testament* (een zeer goed filologisch commentaar)

H.C. Leupold, commentaren op oa. Genesis, Psalmen, Prediker en Daniël (Evangelical Press)

New American Commentary (Broadman and Holman) (commentaar uit de kring van de Southern Baptists. Je merk hier en daar de doopvisie vooral in delen op het NT. Sommige delen op de OT profeten zijn enigszins dispensationalistisch;

New International Commentary on the Old and New Testament (een enkel deel kan niet n als volstrekt Schriftgetrouw worden getypeerd)

Pillar New Testament Commentary (IVP)

Zondervan Exegetical Commentary on the New Testament (Zondervan) (wetenschappelijk van niveau maar ook zeer toegankelijk)

P. Fairbairn, *Ezekiel* (Kregel) (ouder waardevol commentaar)

H. Martin, *Jona* (Baker) (ouder waardevol commentaar)

Frederick Dale Bruner, *Matthew* (twee delen) (Eerdmans) (zeer waardevol commentaar; geeft ook veel inzichten uit de kerkgeschiedenis door)

R. Haldane, *Romans* (Dit commentaar heeft een belangrijke rol gespeeld bij het Zwitserse Reveil. Het is zowel filologisch als stichtelijk de moeite waard) (Banner of Truth)

J.C. Ryle, *Expository Thoughts on the Gospels* (vier delen; het deel op Johannes is veruit het uitgebreidst en geeft ook veel inzichten uit de kerkgeschiedenis) (Evangelical Press)

E. J. Young, *The Book of Isaiah*, drie delen (Eerdmans) (zeer de moeite waard)

Homiletiek en poimeniek

Charles Bridge *The Christian Ministry* (Banner of Truth)

Robert Dabney, *Sacred Rethoric* (Banner of Truth)

Allan Harman, *Preparation for the Ministry* (Banner of Truth)

James Waddel Hodge, *Thoughts on Preaching* (Banner of Truth)

James M. Garretson, *Princeton and Preaching: Archibald Alexander and the Christian Ministry* (Banner of Truth) (zeer de moeite waard)

James M. Garretson, *An Able and Faithful Ministry: Samuel Miller and the Pastoral Office* (Heritage Publications)

James M. Garretson (red.) *Princeton and the Work of the Christian Ministry* (twee delen, gaat over het ambtelijke werk in bredere zin) (Banner of Truth))

Martyn Lloyd Jones, *Preaching and Preachers* (*)

Charles Haddon Spurgeon, *Lectures to My Students* (Banner of Truth)

Puriteinen en geestelijke nazaten

Wie aan de puriteinen wil beginnen, raad ik Flavel, Brooks en Bunyan aan.

Zeer de moeite waard onder latere schrijvers zijn Newton, Ryle en MacCheyne. Van Newton kwamen onlangs alle werken uit. Daarnaast zijn er nog twee bundels met brieven door The Banner of Truth uitgegeven die niet in alle werken voorkomen. Meerderen van zijn brieven zijn expliciet op de vragen van predikanten en theologiestudenten gericht. Voor de bundel *Wise Counsel* geldt dat als geheel.

The Banner of Truth heeft ook zeer mooie biografieën uitgegeven. Die van Iain Murray (o.a. over Jonathan Edwards, Arthur W. Pink en Martyn Lloyd-Jones) zijn alle zeer de moeite waard. Dat geldt ook voor de werken van Faith Cook. Heel lezenswaardig zijn de twee delen van Arnold Dallimore over George Whitefield.

Gereformeerde theologie

Rechtvaardiging

James Buchanan, *The Doctrine of Justification* (Banner of Truth) (reprint van een klassieker uit de negentiende eeuw

James R. White, *The God Who Justifies*, Minnesota 2001 (Bethany House)

Verzoening

Hugh Martin, *The Atonement* (Banner of Truth)

George Smeaton, *Christ's Doctrine of the Atonement* en *The Apostles' Doctrine of the Atonement* (Banner of Truth)

Smeaton en Martin zijn negentiende-eeuwse theologen van de Free Church of Scotland

Werk van de Heilige Geest

Archibald Alexander, *Thoughts on Religious Experience* (zeer aan te raden) (Banner of Truth)

James Buchanan, *The Office and Work of the Holy Spirit* (Banner of Truth)

Jonathan Edwards, *The Religious Affections* (Banner of Truth). The Banner heeft ook een uitgave in twee delen met alle werken van Edwards

George Smeaton, *The Doctrine of the Holy Spirit* (Banner of Truth)

Bladen

Ik kan jullie aan abonnement of *Puritan Reformed Journal* (theologisch tijdschrift) en *The Banner of Truth* magazine hartelijk aanbevelen.